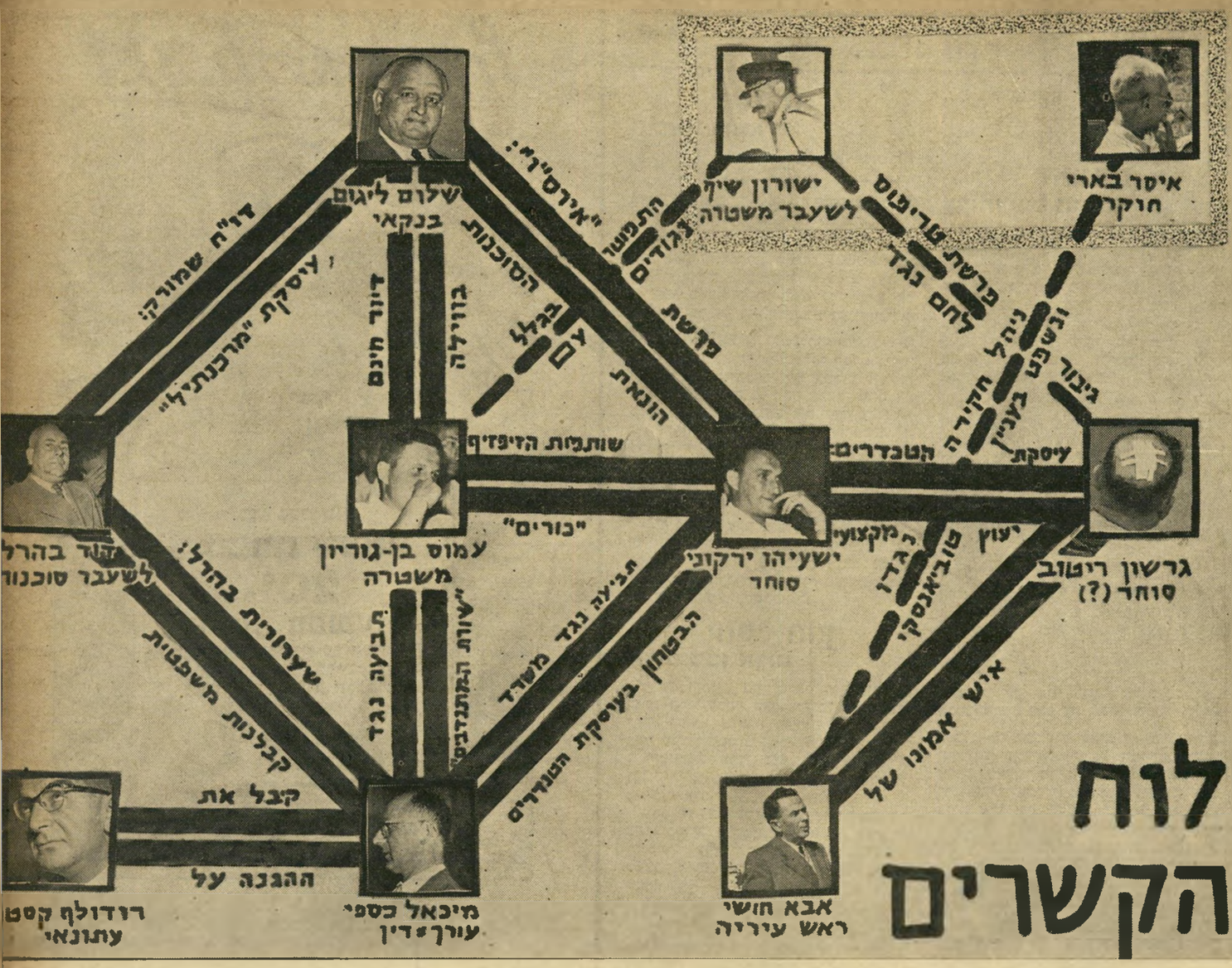

לוח הקשרים

אדם הקורא מדי יום על שערוריות המדינה, יכול לקבל את הרושם המוטעה כי השחיתות פשתה בכל חלקי הציבור. אולם חקירה מעמיקה יותר מוכיחה בעליל כי קיים קשר הדוק ואינטימי בין כל פרשיות השחיתות, ללא יוצא מהכלל, שהסעירו בשנים האחרונות את רוחו של האזרח הישראלי.

מחוסר מקום לא היתה הפעם אפשרות לצייר את אילן היוחסין המלא של קומץ הקושרים, המקיים חיל־קשר מסועף ויעיל להפליא בכל שירותי המדינה. אולם גם בתרשים מקוצר זה יכירו הקוראים את שמותיהן של: פרשת טוביאנסקי, ששימשה מכשיר לחיסול אויבי השחיתות איסר בארי; פרשת טריפוס והכאת גרשון ריטוב (הצילום מראה את ראשו למחרת הכאתו), שבעזרתה חוסל איש נקיכפיים שני, ישורון שוף, שדרך על יבלותיהם של אבא חושי ועמוס בן־גוריון; את פרשת הטנדרים של שיי קה ירקוני, ששילם 7500 ל"י לגרשון ריטוב עבור „ייעוץ מקצועי".

מכאן מוכילים החוטים לעמוס בן־גוריון, באמצעות שותפות הזיפזיף, ולשלום ליגום, ששמו הוזכר עלידי „שורת המתנדבים" בקשר לפרשת זיוף חשבונות המכונות בגרמניה. לי גום, שהעמיד בשעתו את חווילתו לרשות עמוס בן־גוריון, היה קשור עם בהרל בעיסקה של מכירת אהלים ושמיכות למחנות העולים, עיסקה שהוקעה עלידי מבקר המכונות אמיל שמורק. בהרל, שסולק מן המכונות, קיבל כפיצוי את הקבלנות המשפטית של המכונות, כה עמד לשתף את משרד עורך־הדין מיכאל כספי, שהגיש השבוע משפטים בשם שייקה ירקוני (נגד „שרת משרד הבטחון) ועמוס בן־גוריון (נגד „שרת המתנדבים"), בעוד הוא עסוק בהגנה על ד"ר רודולף ישראל קסטנר, אשר בקשר אליו תלויה ועומדת שורה שלמה של משפטים.

וייגברג הועבר מתפקידו לתפקיד האחראי למדור המכירות של משרד הבטחון, אותו מדור הצריך לספק ולמכור לנכים את הציוד. אך וייגברג נתן — וייגברג לקח, יהי שם השיקום מבורך.

הוא החליט כי לקבוצת הנכים שוב לא מגיעה כל עדיפות לקניית הציוד המשומש. הקבוצה כמעט נהרסה ומשרדה ביפו סגור זה כמה שבועות.

אולם אם בוטלה העדיפות לנכים, וחוסל מקור קיומם, אין זאת אומרת כי אין עדיפויות לאנשים אחרים ברכישת הציוד המשומש. אחת העדיפויות הללו סופרה בתום־לב על־ידי שייקה עצמו, בתביעה שהגיש נגד משרד־הבטחון.

הוא סיפר, כי לאחר שמשרד־הבטחון הרגיש את עצמו לא נוח בקשר לחוזה שחתם עם שייקה למכירת 400 טנדרים משומשים — החליט מנהל משרד־הבטחון, שמעון פרס, לתת לעיסקה צורה חיצונית יפה יותר. ה־סכם בינו לבין שייקה כי יוצע מיכרז כוזב, והמכוניות תימכרנה בכל זאת לשייקה.

מכאן ברור כי הנכים היו קשרוניים פחות משייקה.

* * *

גילוי הקלפים

ה אנף המשטרתי של חיל־הקשר מצא את עצמו בשבועיים אלה, בפעם הראשונה, מואר בזרקורי הביקורת הציבורית. אם עד היום הזה עברו עיסקותיהם של עוזר המפקח הכללי, ושל משפחת המפקח הכללי עצמו, מפה לאוזן במסדרוני תחנות־המשטרה, הרי עתה דיברו עליהן השוטרים בגלוי. ים של בדיחות נאה בתחנות, השתפך אל בתי־הקפה ומועדוני־הלילה בהם רגילים קציני־המשטרה לבקר קבועות.

היתה זו מכת אלה על ראש המוראל של כוח המורכב ברובו המכריע מאנשים מסורים ונאמנים, אם כי לא תמיד זכו המסורים והמוכשרים ביותר לדרגות הגבוהות ביותר. לא רק הפליות מפלגתיות ופרוטקציה אישית, אלא גם הפליות עדתיות מובהקות קבעו את סולם ההצלחה בקריירה המשטרתית. במשטרה נולדה האימרה „דופקים את השחורים ז'".

כאילו לא היה די בכל השערוריות האלה, באה השבוע פרשה חדשה אופיינית. היא התחילה במישחק קלפים של הפקיד הירושלמי מיכאל אלבז. באמצע המישחק שם אלבז לב כי השחקן שממולו הוציא קלף נסתר מהשרוול. הוא נטל את כספו מקופת־ההימורים ועזב אף המקום.

כעבור שלושה ימים נעצר, הובא בפני ע.מ.מ. אליעזר שילוני. את ההמשך תיאר אלבז בפני שופט השלום יצחק בזק. המשטרה, הסביר אלבז לשופט, איימה לתבוע אותו למשפט על שוד, בגלל הוצאת כספו לפני תום המישחק, אלא אם כן יודה בכתב כי לפני שנתיים איים בשם רומק על דינה רוזנברג, אשת העד הראשי במשפטו האחרון של רומק.

על טענתו של אלבז כי אינו מכיר את רומק כלל, ענה שילוני, לדבריו, בגסות: „עליך לשתף אתנו פעולה — לטובתך! כבר סודר שהגברת רוזנברג, בעלה וילדיה יזהו אותך."

השופט סירב להוציא את פקודת המעצר שביקשה המשטרה. „מטעמי מצפון," פסק, „אין אני יכול לעצור את הנאשם."

באותו זמן עצמו, התברר כי כשאין המדובר בזיפזיף או ברומק, אין המשטרה מגלה את אותה החריצות. אייזיק פרידמן, סוחר ירושלמי גדול שנתפס בנסיון להבריח קלפים בתור תשמישי קודש ואשר נגדו תלויה ועומדת תביעה פלילית בת 15 כעיפי אישום. הצליח לצאת מן הארץ, דרך שדה־התעופה לוד, בניגוד מוחלט לדרישת החוק. המשטרה לא עצרה אותו. ידוע שמר פרידמן מחלק מכספו ביד רחבה.

כל העובדות הללו באו להוכיח כי בעיני שומרי החוק כל האזרחים שווים, אבל יש כאלה השווים יותר